

ПЕДАГОГИЧНИ СТРАТЕГИИ ЗА РАЗВИТИЕ НА КОГНИТИВНИ УМЕНИЯ В ДИГИТАЛНА СРЕДА

***Тодорка Терзиева, Олга Рахнева
и Венцислав Делянов***

Дигитална образователна среда

- очакванията и настройките на дигиталното поколение
- търсене на пътища за постигане на по-добро качество на обучението
- възможностите на съвременните ИКТ за реализиране на персонализирано обучение
- ангажиране на обучаемите в активен образователен процес

Промяна на модела на обучение

- целите и дейностите на учебния процес се насочват не към преподаването, а към ученето
- развитие на педагогически стратегии за развитие на различни когнитивни умения
 - създаване на условия за провокиране мисленето на обучаемите
 - свободно изказване на мнения и защита на собствена позиция
 - адаптивен подход и индивидуализация ...

Образователни технологии – възможности

- разработване на нови методически подходи
- промяна на организацията на учебния процес
- развитие на иновативни педагогически стратегии
- компютърна диагностика, контрол и оценка на знанията, уменията и компетенциите на обучаемите
- **Основна цел:** Подобряване на процеса на преподаване и учене

Традиционно обучение (линейно е-обучение)	Иновативни стратегии на обучение чрез ИКТ (адаптивно е-обучение)
Източниците на знание са преподавателите и учебниците.	Преподавателят – консултант в намиране и интерпретиране на информация от/за реалния свят.
Знания, които се поднасят на обучаемите и те ги усвояват.	Учене чрез действия и участие , което се случва възможно най-близо до реалния свят.
Оценяване чрез отговори на въпроси с предварително дефинирани верни и грешни отговори.	Оценяване, основано на изграждане на компетенции , изискващи интегриране на индивидуалната работа с работата на екипа.
Оценява се прогреса, дали обучаемите са усвоили определен набор от знания и умения.	Оценяването се използва за избор на подходяща стратегия за обучение и за определяне на начини за реализирането ѝ.
Обучението е еднакво за всички.	Обучаващите разработват индивидуализирани планове за обучение .

Иновативни методи на обучение High-Tech Approach to Learning

- Обърнатата класна стая (Flipped Classrooms)
 - използване на ОТ за предоставяне на учебно съдържание извън учебния час
 - активно обучение по време на учебния час
- Обучение чрез проучване (Inquiry-Based Learning)
 - проблемно-ориентирано обучение...
- Индивидуализирано обучение (Personalized Learning)
 - адаптивно е-обучение, проектно-ориентирано обучение ...

Иновативни методи на обучение High-Tech Approach to Learning

- Игрово-базирано обучение (Game-Based Learning)
- Подход, насочен към обучаемия (Student-Centered Approach to Learning)
 - преподавателят е фасилитатор – персонализира учебния опит на студента, стимулира проучване и сътрудничество
 - активна роля на обучаемия – използва електронни ресурси, развива критично мислене
- Техники за формулиране на въпроси (Question Formulation Technique (QFT))
 - дискусии, дебати, „мозъчна атака“, проблемно-ориентирано обучение ...

Педагогически стратегии за развитие на познавателни умения в цифрова среда

1. Прилагане на съвременни методи на преподаване и създаване на учебна среда, подходяща за учене
 - приоритет на интерактивните методи на обучение
 - интензивно взаимодействие между участниците в процеса на обучение
2. Развитие на познавателната мотивация
 - междупредметни връзки в обучението по математика, информатика и ИТ
 - организиране на изследователски процес
 - повишаване на активността чрез интердисциплинарен подход

Педагогически стратегии за развитие на познавателни умения в цифрова среда

3. Прилагане на методи в подкрепа на инициативата и изграждане на гъвкав индивидуализиран учебен път
 - развитие на способност за самостоятелно усвояване на нови знания и умения
 - прилагане на адаптивно електронно обучение
4. Диагностичен контрол на персонализирания път на обучение и рефлексивна оценка
 - развитие на рефлексивни умения за обучение и самооценяване в електронна среда и критично мислене
 - определяне на максимално точни критерии за оценка на постигнатите резултати

Заклучение

- Обучението в дигитална среда създава възможности за индивидуализация и адаптивност
- Някои образователни технологии като виртуална реалност, добавена реалност, 3D моделиране и др. използват технологични елементи от евристиката
- Иновативната учебна среда създава условия за развитие на фантазията и креативността, привличане на интуицията, развитие на способности за формулиране на хипотези и др.

Благодаря за вниманието!

Настоящата изследване е частично подкрепено от Национална научна програма „Информационни и комуникационни технологии за единен цифров пазар в науката, образованието и сигурността (ИКТвНОС)“, финансирана от МОН.